

Entrevista a Àngel Colom, Secretari General d'ERC

“L'any 2000, independents”

Àngel Colom, després del debat suscitat a l'entorn de la independència dels Països Bàltics declara a EL TEMPS que la construcció d'un estat català pot ser possible en la pròxima dècada.

Quan entrem al despatx d'Àngel Colom, uns col·legues valencians surten de fer-li una entrevista. Segons els comentaris, sembla que "la naturalitat" de Colom els ha captivat. Colom comença a gastar armes de polític veterà. Ell diu que és el mateix d'abans, que l'únic que ha canviat és l'eina. Abans la Crida, ara ERC. Però han canviat més coses. I Colom ha madurat. No s'ha afaitat la barba, no ha abandonat el seu posat beatífic, però ja no és el bon noi agitador pacifista per excel·lència. Ara és oposició i aspira a governar. Els canvis de la nova Europa el posen en el punt de màxima atenció en les properes eleccions autonòmiques. Ell avisa els optimistes, els canvis no es fan en dos anys. Ell avisa, també, els pessimistes, necessita una dècada per a fer Catalunya independent. Mentre Colom es mira en el mirall de Macià, Joan Barril, columnista d'*El País*, li prepara una biografia per al gran públic.

—*¿L'independentisme és una moda que penja d'un fil?*

—Ja era hora que la proposta d'independència es posés de moda. Les modes són positives si en política se saben consolidar. El debat es consolidarà en el discurs polític i s'ampliarà a sectors més grans de la nostra societat perquè és un fenomen que marca el futur del país.

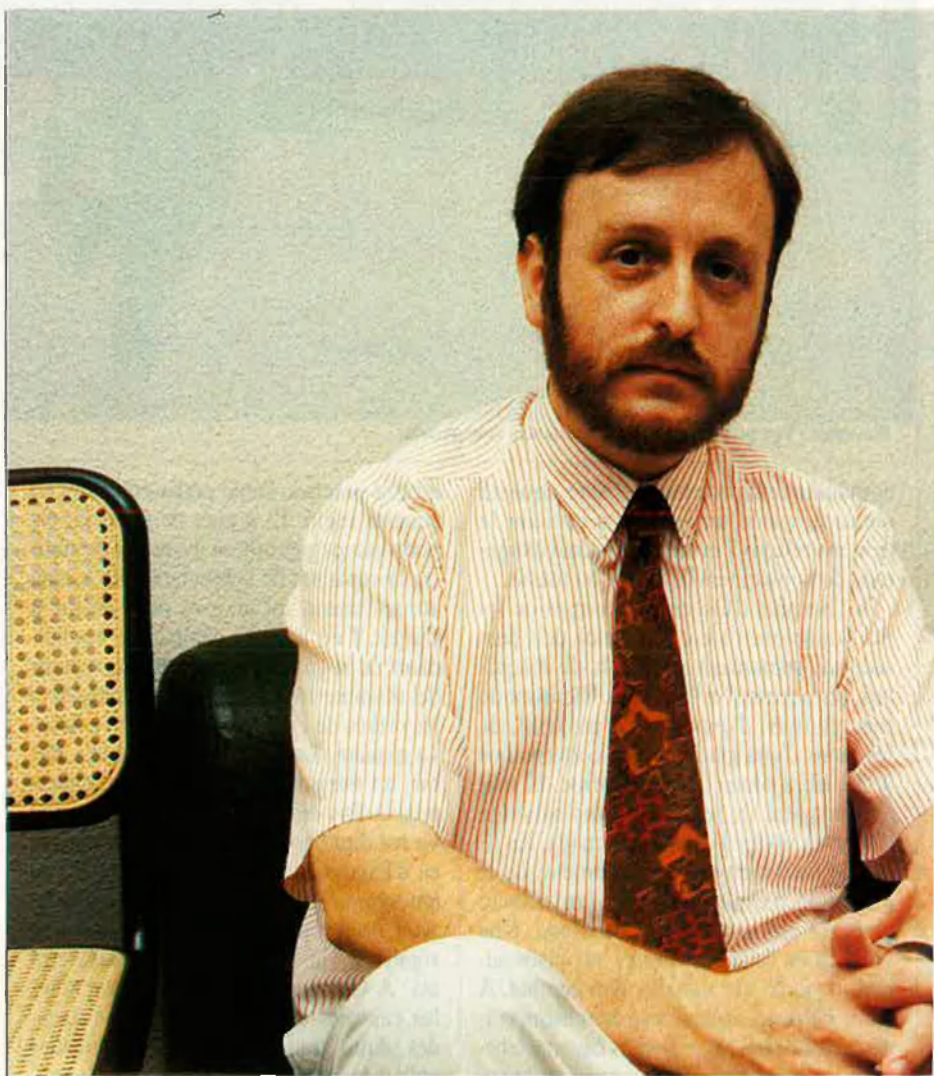
—*¿Ara és l'hora?*

—Històricament torna a ser-ho

—*¿Realment la transició democràtica va ser una oportunitat per a Catalunya?*

—Sí, i aquí els dos grans partits polítics majoritaris, CiU i el PSC, tenen responsabilitats històriques, com també la té, en part, el PSUC. Dissoldre l'Assemblea de Catalunya va ser un error perquè en realitat era un Front Popular fort, una mica a l'estil del que quinze anys després han estat els Fronts Populars de Letònia, Estònia i Lituània.

Ara tornem a tenir una altra oportunitat històrica i aquesta vegada m'agradaria

Àngel Colom, com inés va més, es mira en el mirall de Macià.

pensar que si les cúpules dirigents dels partits majoritaris a Catalunya tornen a no estar a l'altura de les circumstàncies, les estructures mitjanes dels partits hi estiguin. Esquerra Republicana està disposada a liderar aquest procés.

—*¿Un procés a llarg termini?*

—Aquest ara és l'hora no vol dir un any o dos, sinó que vol dir una dècada.

Aquest moment de reestructuració d'Europa, favorable a la independència de Catalunya, ningú pot dir quant durarà. Però hi ha una cosa certa, la història passa quan passa i no hauríem de perdre el temps.

—*¿O sigui, que al 2000 independents?*

—A finals de segle, màxim a principis del segle XX, Catalunya pot ser indepen-

dent. Dir que al 2000, independents és perfectament viable.

—*¿Però a vostès el que els fa falta són vots?*

—A les últimes eleccions CiU va perdre 99.000 vots, el PSC 120.000, Iniciativa 55.000 i ERC en va pujar 18.000. Aquestes són les xifres reals que denoten unes línies. ERC tindrà un suport electoral més fort del que havia tingut en anteriors eleccions, però el creixement d'Esquerra serà gradual. Què ningú s'espera que en aquestes eleccions hi hagi un canvi radical de vot, tant de bo que hi fos

però no crec que això sigui un impediment per a res. Però, d'altra banda, és possible que algunes barbes s'afaitin en el futur.

—*Barbes a banda, ¿al seu partit no hi ha hagut entrada de sectors influents?*

—De vegades tendim a magnificar la societat influent. Jo us seré molt sincer, m'agradaria que com més va més sectors influents fessin costat al projecte d'ERC, però la realitat és que sovint aquests sectors són molt elitistes i per desgràcia s'apunten a un projecte quan hi poden sortir guanyant crematísticament. Per tant

—*¿Però això ja no s'estila?*

—¡I tant que s'estila, només faltaria que no s'estilés! Hi ha molta gent que fa les coses desinteressadament. Aquests no tenen res a veure amb els *yuppies* de la cultura que estan en nòmina de CiU o dels socialistes. Jo vull promocionar al màxim el treball voluntari en la nostra societat. ERC és el relleu del pujolisme, però no instaurarem un neopujolisme. En el nostre projecte social ni es primaran els *yuppies*, ni els vedettismes.

—*¿ERC es consolida a mesura que es desgasta CiU?*

—A mesura que es desgasta CiU hi ha un acostament de totes les forces polítiques. ERC crec que progressivament va prenent el relleu de CiU a mesura que aquesta es desgasta.

—*¿Per tant ERC vol desgastat CiU?*

—ERC no té com a objectiu desgastat ningú. El que passa és que ara CiU ha de deixar el seu posicionament ambigu i s'ha de definir. Això pot provocar que gent que creia que CiU també era un projecte independentista s'adoni que ha fet el bado.

—*¿ERC se sent al·ludida quan Obiols parla del perill que representa per a la convivència el creixement de l'ultranacionalisme?*

—Obiols no al·ludeix a ningú, només als seus propis fantasmes

—*¿Quina és l'assignatura pendent de l'independentisme?*

—Entrar com a fenomen massivament volgut en els sectors dels treballadors del país, sectors que responen a la majoria de l'electorat.

—*¿Quin ha estat l'error de l'independentisme?*

—En els últims quinze anys l'independentisme ha comès dos errors importants. Ens hem equivocat tots i jo també. El primer ha estat que políticament s'ha marginalitzat mantenint posicions absolutament allunyades de la població.

Però el segon error potser ha estat més greu i caldria una autocrítica col·lectiva en aquest sentit: durant anys s'ha volgut marcar la pauta del nacionalisme a partir d'una reivindicació lingüística i cultural, com si això fos suficient per fer a de motor d'una estructura política. El nord d'una nació no és la llengua i el sector *progre* i *catalanero* del país hem repetit aquesta afirmació com uns lloros durant anys. El nord d'una nació és la població, l'economia i la situació social. El discurs polític per a la independència no es pot basar en un discurs sobre la llengua o la cultura catalana.

però no és normal que això passi als països occidentals. ERC pot esdevenir una força determinant a cinc anys vista i força majoritària a finals d'aquest segle.

—*En el seu partit hi ha moltes barbes i la barba no està de moda.*

—És veritat. Fins i tot algú ha dit que hi havia masses barbes al partit. Entre els *yuppies* i la modernor la barba no s'estila,

aquesta gent em preocupa relativament.

Jo estic més satisfet i més orgullós que avui componguin el partit i la majoria del seu vot el que és la franja de classes treballadores i mitjanes, gent activa, gent del món de la cultura de base. Prefereixo que el partit estigui vivificat per gent que té un projecte i un model d'ERC molt voluntari...

JORDI MORA

"En el nostre projecte social no es primaran ni els yuppismes ni els vedettismes".

JORDI MORERA

—*¿Per això vostè parla tant d'economia últimament?*

—Parlo d'economia perquè l'estat espanyol depreda a Catalunya més d'un bilió de pessetes cada any i amb aquest bilió Catalunya podria ser absolutament diferent. Amb un 20% d'aquests diners, per exemple, es podrien construir 120 Km nous d'autopistes lliures de peatge o recomprar-ne 240 dels ja construïts.

—*¿Li comencen a agradar les xifres?*

—No és que m'agradi és que la independència es construeix a partir de l'economia. Només cal veure la situació d'ofec econòmic que pateix el govern de Catalunya. Esquerra davant aquesta situació i per entrar en un procés que porti a Catalunya a la consecució de la seva sobirania, pensa que cal aconseguir un nou sistema de finançament basat en la sobirania fiscal, és a dir, un sistema tributari propi.

La cessió a Catalunya de tots els impostos, directes o indirectes, existents i arribar a un acord amb l'estat pel qual Catalunya aportaria una quota de solidaritat amb les regions deprimides europees que es pactessin.

—*Abans l'he notat una mica reticent respecte als intel·lectuals.*

—Hi ha un sector d'intel·lectuals que està clarament a sou de la menjadora de Convergència i un altre a la menjadora del Partit Socialista. Però, sortosament, hi ha uns intel·lectuals que s'han mantingut fidels a ells mateixos, jo valoro molt aquest grup, sovint desconsiderat, que no s'ha deixat manipular pels cants de les sirenes del poder

—*Vostès han dit que el seu projecte*

polític engloba tots els Països Catalans, ¿aquestes manifestacions han estat contestades pel PSM i UPV, partits amb els quals vostè preveia aliances?

—A Prada vam fer una crida pública per una estratègia comuna catalana a totes les altres organitzacions nacionalistes i d'esquerra de diferent tint nacionalista del conjunt dels Països Catalans. Després, quan vam llançar la campanya de mocions per la independència als Ajuntaments, algun dirigent d'aquests partits amb qui preteníem i pretenem arribar a acords sobre una estratègia nacional, s'ha mostrat reticent.

Aquesta reticència ha estat fruit de malentesos i de manca de diàleg totalment superables. Per exemple, el PSM va corregir les seves declaracions i ara manté una posició favorable i un compromís públic de presentar aquestes mocions als ajuntaments deixant molt clar l'àmbit de tota la nació. A més, a l'octubre hi haurà una reunió per discutir aquests temes i intentar arribar a una estratègia comuna, juntament amb ERC de Mallorca.

—*¿Si s'arriba a un acord amb el PSM, ERC de Mallorca s'integrarà en aquest partit?*

—ERC de les Illes, de moment, continuarà actuant com a tal i no està previst com es relacionaran els partits de les Illes. Això dependrà que hi hagi una voluntat d'un acord estratègic més fort. De moment hi pot haver un treball comú.

—*¿I la relació amb UPV com està?*

—Tal com he llegit, Pere Mayor va ser inicialment crític. Ara hem de tenir una reunió i podrem llimar molts malentesos

històrics entre les nostres dues formacions. ERC farà el que estigui al seu abast per arribar a una estratègia conjuntada. Però com a partit que volem la independència no renunciarem a intervenir quan ho creguem oportú en tot el territori tenint militants a tot arreu mentre no hi hagui un acord estratègic més fort

—*¿ERC al País Valencià ja existeix?*

—Aquests dies han entrat els primers militants

—*¿La Catalunya independent serà tot el territori nacional o només una part?*

—La reivindicació d'una Catalunya independent per a ERC comprèn tot el territori de la nació. Però pot passar que d'aquí a una dècada el Principat pot tenir l'oportunitat de ser independent més ràpidament que les altres regions del país. El que cal és deixar la porta oberta jurídica per a la incorporació democràtica de les altres regions. Però aquestes regions no haurien de tenir cap por que els independentistes del Principat els deixem penjats.

—*¿Espanya tolera Colom perquè ha incorporat gent de Terra Lliure al seu projecte?*

—Espanya no tolera Colom. Estic convençut que el projecte Macià, que avui encarno jo, atemoreix Espanya. La petita tolerància que podria representar circumstancialment el fet que ERC fos activament la força que desactivés la lluita armada crec que va ser més aparent que real. El PSOE prefeix Terra Lliure a l'enfortiment d'una opció de masses majoritària a uns anys vista.

Assumpció Maresma i Pere Martí